

Gedragsregels deelname DGAM-Ecosysteem

Generieke kaders als juridisch fundament, aangevuld met rolgebonden gedragsregels

De afgelopen twee jaar is de samenwerking op het gebied van Datagedreven Assetmanagement (DGAM) gegroeid; van een intentieovereenkomst tussen RWS en vijf aannemers naar een samenwerkingsovereenkomst van RWS met negen aannemers en betrokkenheid van een steeds grotere groep andere partijen (middels bijv. de thematafels).

Dat is fijn en nodig, want om het 'Samen DGAM doen' daadwerkelijk effectief te laten zijn, zijn naast RWS en GWW ook bijvoorbeeld ingenieurbureaus, softwareleveranciers en AI-partijen, essentiële rolhouders. Deze partijen raken steeds meer betrokken en zo kent het DGAM-ecosysteem dus steeds meer disciplines.

De uitnodiging tot deelname via de gouden enveloppen, tijdens de Infratech 2025, heeft dus gewerkt. Zelf dermate goed dat we inmiddels van meer partijen het signaal krijgen dat ze mee willen doen.

Om dat te goed te faciliteren stellen we een kernachtig spelregelmodel voor. Zodat de samenwerking met duidelijke verwachtingen, van en naar elkaar, vorm krijgt, middels deze gedragsregels.

Belangrijke notie daarin is dat deelname aan het DGAM-ecosysteem en toetreding tot de Samenwerkingsovereenkomst Datagedreven Assetmanagement (SOK) twee verschillende vormen van deelname zijn (voor beiden gelden overigens dezelfde gedragsregels). Het DGAM-ecosysteem staat open voor alle relevante partijen die een rol vervullen in het samen DGAM doen. In hoofdstuk 3 staat een overzicht van het soort rollen die we onderscheiden.

Deze verschillende rollen / disciplines moeten gezamenlijk het verschil maken; om met behulp van data en digitalisering de instandhouding van de Nederlandse infrastructuur, met alle beperkingen in menskracht en middelen, te optimaliseren!

De Samenwerkingsovereenkomst DGAM is de "aanjager" in dit geheel; stimuleert, faciliteert, en publiceert. Voor toetreding tot de SOK gelden aanvullende voorwaarden. Een marktpartij kan toetreden wanneer zij bijdraagt aan de doelstellingen van DGAM, zoals vastgelegd in hoofdstuk 1 van de SOK, en zich committeert aan de volgende drie bijdragen zoals beschreven in hoofdstuk 2.7 van de SOK:

1. De inzet van circa 1 fte per marktpartij voor deelname aan de Flying Squads en voor kennisoverdracht binnen de 'CoP beherende aannemers – RWS'.
2. De inzet van het eigen onderhoudsteam op de assets waarvoor de aannemer verantwoordelijk is.

3. Het zelf dragen van de kosten voor de realisatie en het beheer van informatievoorzieningsproducten die het eigen werk ondersteunen.

Deelname aan het DGAM-ecosysteem betekent dus niet automatisch dat een partij toetreedt tot de SOK. De SOK vraagt om een verdergaande, structurele bijdrage aan de samenwerking, implementatie en uitvoering van DGAM. Visueel als volgt:

Eén compacte generieke set voor alle deelnemers, aangevuld met praktische rolgebonden gedragsregels per stakeholdergroep. Zo blijven de spelregels bestuurlijk leesbaar, juridisch robuust en uitvoerbaar in de praktijk.

Versie	1.0
Datum	1 september 2026
Status	Concept definitief
Toepassing	Open Ketenplatform / Ecosysteem Datagedreven Assetmanagement GWW
Relatie met SOK DGAM	Aanvulling op artikel 6 toetreding en deelname aan thema tafels

1. Keuze voor een gelaagd spelregelmodel

Voor het DGAM- Ecosysteem verdient een gelaagd spelregelmodel de voorkeur: Een uitsluitend generieke set biedt onvoldoende houvast voor de uitvoering. Een volledig stakeholder-specifiek kader wordt snel omvangrijk, lastig beheersbaar en gevoelig voor uiteenlopende interpretaties.

2. Generieke kaders voor alle deelnemers

De onderstaande kaders gelden voor iedere deelnemer aan het Ecosysteem / Open Ketenplatform Datagedreven Assetmanagement RWS _GWW.

Nr.	Kader	Toelichting
-----	-------	-------------

1	Open deelname en gelijke toegang	Het platform staat open voor relevante partijen op basis van vooraf bekende, objectieve en proportionele voorwaarden / gedragsregels zoals in dit document verwoord. Deelname is niet afhankelijk van bestaande relaties of eerdere opdrachten.
2	Geen voorkeurspositie of gunningsvoordeel	Deelname levert geen voorkeurspositie, extra punten, recht op deelname of ander voordeel op in een aanbesteding.
3	Gelijke informatiepositie, verslaglegging en transparantie	Relevante inzichten uit bijeenkomsten worden vastgelegd en, waar relevant voor toekomstige aanbestedingen, op gelijke wijze beschikbaar gesteld aan de markt via Vector.
4	Geen concurrentiegevoelige informatie	Deelnemers delen geen prijzen, marges, kostprijzen, biedstrategieën, capaciteitsafspraken, marktverdelingen, opdrachtverdelingen of informatie over toekomstige inschrijvingen.
5	Voorkomen van vendor lock-in	Het platform mag niet leiden tot feitelijke afhankelijkheid van één leverancier, datamodel, dashboardoplossing of technisch ecosysteem.
6	Data- en securitybewust werken	Operationele data, OT-data, beveiligingsgevoelige informatie, kwetsbaarheden en vertrouwelijke assetinformatie worden alleen gedeeld binnen een expliciet vastgesteld beveiligings- en vertrouwelijkheidskader.
7	Samen werken aan ontwikkeling, Publieke Regie op aanbestedingen	Op grond van de SOK DGAM worden besluiten genomen over de nader uit te werken onderzoeksvragen via Thematafels / POC's. De markt adviseert, RWS / opdrachtgever beslist. COP / SBS DGAM en werkgroepen nemen geen besluiten over aanbestedingsstrategie, minimumeisen, gunningscriteria, selectie of gunning

3. Aanvullende spelregels per discipline

De onderstaande gedragsregels zijn aanvullend op de generieke kaders. Zij maken concreet wat de kaders betekenen voor de belangrijkste rollen binnen het DGAM Ecosysteem. Waarbij geldt dat een partij meerdere rollen kan vervullen.

A. Publieke opdrachtgever / asset owner

Specifieke rol: Bewaakt publieke waarde, beschikbaarheid, veiligheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en rechtmatigheid.

- Blijft zichtbaar eigenaar van publieke doelen, randvoorwaarden en besluitvorming.
- Gebruikt het platform / eco-systeem niet voor informele selectie of voorselectie van marktpartijen.
- Publiceert relevante inzichten die invloed kunnen hebben op toekomstige aanbestedingen; specifiek ten aanzien van DGAM via Vector.

- Bewaakt proportionaliteit van eisen aan data, dashboards, cybersecurity en bewijsvoering.
- Maakt expliciet welke marktinput wordt overgenomen, aangepast of niet gebruikt, inclusief motivatie.

B. Assetmanager / beheerder / areaalverantwoordelijke

Specifieke rol: Brengt beheeropgave, assetrisico's, prestatie-eisen en informatiebehoefte vanuit netwerkschakel /object in.

- Vertrekt vanuit assetmanagementvragen en besluitvorming, niet vanuit technische mogelijkheden maar vanuit "performance".
- Beschrijft informatiebehoeften rolgericht: wie heeft welke informatie nodig om beter te beslissen? Bewaakt koppeling tussen Dashboard en interne processen.
- Voorkomt projectspecifieke voorkeuren voor één oplossing, leverancier of werkwijze.
- Verbindt DGAM met inspectie, storingen, onderhoudsplanning, contractmanagement / IPM team en meerjarenprogrammering.
- Legt datadefinities vast voor onder meer storing, beschikbaarheid, faalmodus, criticaliteit, conditie en onderhoudsactie.

C. Inkoop, juridisch en contractmanagement

Specifieke rol: Borgen aanbesteedbaarheid, rechtmatigheid, contractuele uitvoerbaarheid en gelijke behandeling.

- Toetst marktinteractie vooraf en bepaalt welke onderwerpen wel en niet bespreekbaar zijn.
- Bewaakt de overgang van platform / keten / ecosysteem, naar aanbesteding en voorkomt ongeoorloofde voorkennis.
- Maakt data-eisen objectief, toetsbaar en proportioneel.
- Regelt datarechten, intellectueel eigendom, gebruiksrechten en exit vooraf.
- Voorkomt toegeschreven specificaties op basis van input van één partij.

D. RWS informatievoorziening

Specifieke rol: Data, en architectuur

- Maakt datakwaliteit expliciet: actualiteit, volledigheid, juistheid, herleidbaarheid en betrouwbaarheid.
- Opstellen en handhaven van de DGAM-architectuur.
- Ontwikkelen en beheren van de hiervoor benodigde centrale CIV-voorzieningen zoals netwerk en (centrale-) opslag en rekencapaciteit.
- Ontwikkelen dashboards voor RWS en maakt ze toegankelijk voor specifieke in- externe gebruikers.
- Bewaken datadefinities voor onder meer storing, beschikbaarheid, faalmodus, criticaliteit, conditie en onderhoudsactie.
- Bevorderen (Programma DGAM) hergebruik via generieke user stories, datamodellen en informatieproducten.
- Borgen leveranciersbeheer door toegang te autoriseren, te begrenzen en te loggen.

Specifieke rol: IV- Kaderstelling

- Sturen op interoperabiliteit, open standaarden, API's, overdraagbare dataformaten en metadata.
- Ontwikkelen kaders ten behoeve van security-by-design
- Toetsen of DGAM-dienstverlening en ontwikkelingen binnen de kaders plaatsvindt.
- Zorgvuldig scheiden van IT en OT ten behoeve van veiligheid, beschikbaarheid en integriteit van bedien- en besturingssystemen.

- Kaders stellen ten behoeve van privacy, data-analyse, data science en AI en toezien op naleving hiervan.

Specifieke rol: IV - Cybersecurity / CISO / OT-security

- Toetsen of IV-oplossingen CIV en externe partners/ aannemers binnen de kaders van security-by-design plaatsvindt.
- Operationele veiligheid laten voorgaan op databehoeft: niet alle technisch ontsluitbare data mag of hoeft te worden gedeeld.
- Signaleren van specifieke kwetsbaarheden, configuraties of beveiligingslekken. En deze niet in open sessies bespreken. Plus controle op het opvolgen van passende maatregelen.

E. Data science-, AI- en analysepartijen

Specifieke rol: Brengen kennis in over anomaliedetectie, trendanalyse, voorspellende modellen en beslisondersteuning.

- Zichtbaar maken van onzekerheden via bandbreedtes, aannames en beperkingen.
- Gebruik data uitsluitend binnen het afgesproken doel, de grondslag en beveiligingskaders.
- Laat modellen signaleren en adviseren, maar niet zelfstandig besluiten over veiligheid, beschikbaarheid of onderhoud.
- Voorkomen van een model lock-in door trainingsdata, features, validatieresultaten en modelkeuzes waar nodig te documenteren.

F. ICT-, software- en dashboardleveranciers

Specifieke rol: Brengen kennis in over platformen, dashboards, dataverwerking, API's (Application Programme Interface), integraties en applicatiebeheer.

- Voorkomen dat productdemo's feitelijk sales pitches worden.
- Beschrijven mogelijkheden functioneel en niet product- of leverancier-specifiek.
- Borgen overdraagbaarheid van data, configuraties, rapportages en documentatie.
- Maken afhankelijkheden zichtbaar, zoals licenties, gesloten componenten, algoritmes en beheerafhankelijkheden.
- Ontlenen aan deelname geen standaardpositie voor een eigen datamodel, dashboard of architectuur.
- Realiseren en Implementeren en beheren van oplossingen die data inwinnen en die beschikbaar stellen aan DGAM-architectuur.
- Signaleren van specifieke kwetsbaarheden, configuraties of beveiligingslekken. En deze niet in open sessies bespreken.

G. Onderhoudsaannemers

Specifieke rol: Brengen praktijkkennis in over storingen, onderhoud, inspecties, faalgedrag en uitvoerbaarheid.

- Delen generieke lessen en praktijkinzichten, geen concurrentiestrategieën.
- Maken geen afspraken met concurrenten over inschrijven, assets, regio's, opdrachten of capaciteit.
- Maken praktijkkennis overdraagbaar via generieke inzichten, user stories of randvoorwaarden; lees de informatie behoefte
- Zijn transparant over belangen wanneer een aanpak samenhangt met eigen systemen, tooling of ;
- Claimen geen exclusiviteit op verrijkte inzichten zonder vooraf gemaakte afspraken.

H. OT-, SCADA-, PLC- en installatieleveranciers

Specifieke rol: Brengen kennis in over bedien- en besturingssystemen, logdata, technische installaties en veilige dataaansluiting.

- Beschouwen continuïteit van bediening als randvoorwaarde.
- Delen geen beveiligingsgevoelige details in brede sessies.
- Maken technische beperkingen expliciet, zoals logging, sampling, datakwaliteit, latency en historische data.
- Voorkomen gesloten koppelingen en gebruiken waar mogelijk veilige, generieke en overdraagbare koppelvlakken.
- Leggen beheerimpact vast: datakoppelingen vragen beheer, monitoring, incidentrespons en lifecycle management.

I. Ingenieurs werkzaamheden

Specifieke rol: Brengen kennis in over ontwerp, RAMS, faalmechanismen, systems engineering, levensduurkosten en assetdecompositie.

- Werken vanuit objectieve methodieken en generieke risicokaders.
- Voorkomen toegeschreven ontwerpkeuzes die één marktpartij bevoordelen.
- Maken technische, financiële en operationele aannames expliciet.
- Verbinden ontwerp en beheer door DGAM-eisen al bij renovatie, vervanging en aanleg mee te nemen.
- Borgen herbruikbaarheid voor meerdere assettypen en contractvormen.

K. Inspectiebedrijven en conditiemeetpartijen

Specifieke rol: Brengen kennis in over inspecties, conditiemeting, gebreken, beelddata en meetmethodieken.

- Werken met uniforme definities voor conditie, gebrek, ernst, omvang en intensiteit.
- Maken meetkwaliteit zichtbaar: betrouwbaarheid, actualiteit, inspectiemethode en beperkingen.
- Claimen geen exclusieve interpretatie van inspectiedata.
- Koppelen inspectiedata aan assetdecompositie.
- Borgen traceerbaarheid van herkomst, datum, methode en inspecteur of systeem.

L. Kennisinstellingen, normpartijen en brancheorganisaties

Specifieke rol: Borgen kennisdeling, validatie, standaardisatie en brede marktbetrokkenheid.

- Nemen een neutrale kennisrol in zonder commerciële voorkeur voor specifieke oplossingen.
- Maken kennis, methodieken, lessons learned en formats zo veel mogelijk publiek of breed beschikbaar.
- Sturen op standaardisatie zodat projecten niet telkens eigen definities, datamodellen en KPI's ontwikkelen.
- Borgen wetenschappelijke en methodische kwaliteit door aannames, beperkingen en validatiemethoden expliciet te maken.
- Voorkomen een besloten kennisvoorsprong bij een beperkte groep deelnemers.

4. Gedragsregel matrix: generiek & stakeholder-specifiek; SAMEN DGAM DOEN!

Niveau	Inhoud	Voor wie	Doel
Generieke kaders	Openheid, gelijke informatie, geen gunningsvoordeel, geen concurrentiegevoelige informatie en verslaglegging.	Iedereen	Juridische en procesmatige basis.
Data- en securitykaders	Datakwaliteit, OT/IT-scheiding, cybersecurity, vertrouwelijkheid en datarechten.	IV, data, cybersecurity, OT en ICT.	Veilig en beheersbaar DGAM.
Marktkaders	Geen sales pitch, geen vendor lock-in, geen marktverdeling en geen biedinformatie.	Marktpartijen.	Zuivere mededinging.
Publieke kaders	Publieke regie, proportionaliteit, transparantie en besluitvorming.	Opdrachtgever, inkoop, juridisch en assetmanagement.	Rechtmatige publieke sturing.
Uitvoeringskaders	Werkproceskoppeling, opvolging, KPI's en toepassing in onderhoud <4fp>.	Beheerder, aannemer, operator en contractmanager.	SAMEN DGAM DOEN

6. Bronnen en referenties

- PIANOo, algemene aanbestedingsbeginselen: gelijke behandeling, non-discriminatie, transparantie en proportionaliteit. Marktconsultatie als instrument om vóór de aanbesteding haalbaarheid, randvoorwaarden en marktinzichten te toetsen. Mededinging en verboden afstemming tussen aanbieders, zoals biedonderdrukking, overbieding, rotatiesystemen en marktverdelingen.
- Rijkswaterstaat, Datagedreven Assetmanagement en Samen DGAM Doen; www.wcmvector.nl
- ISO 55000:2024